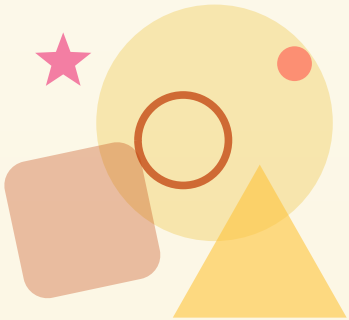
Talim Noktası.

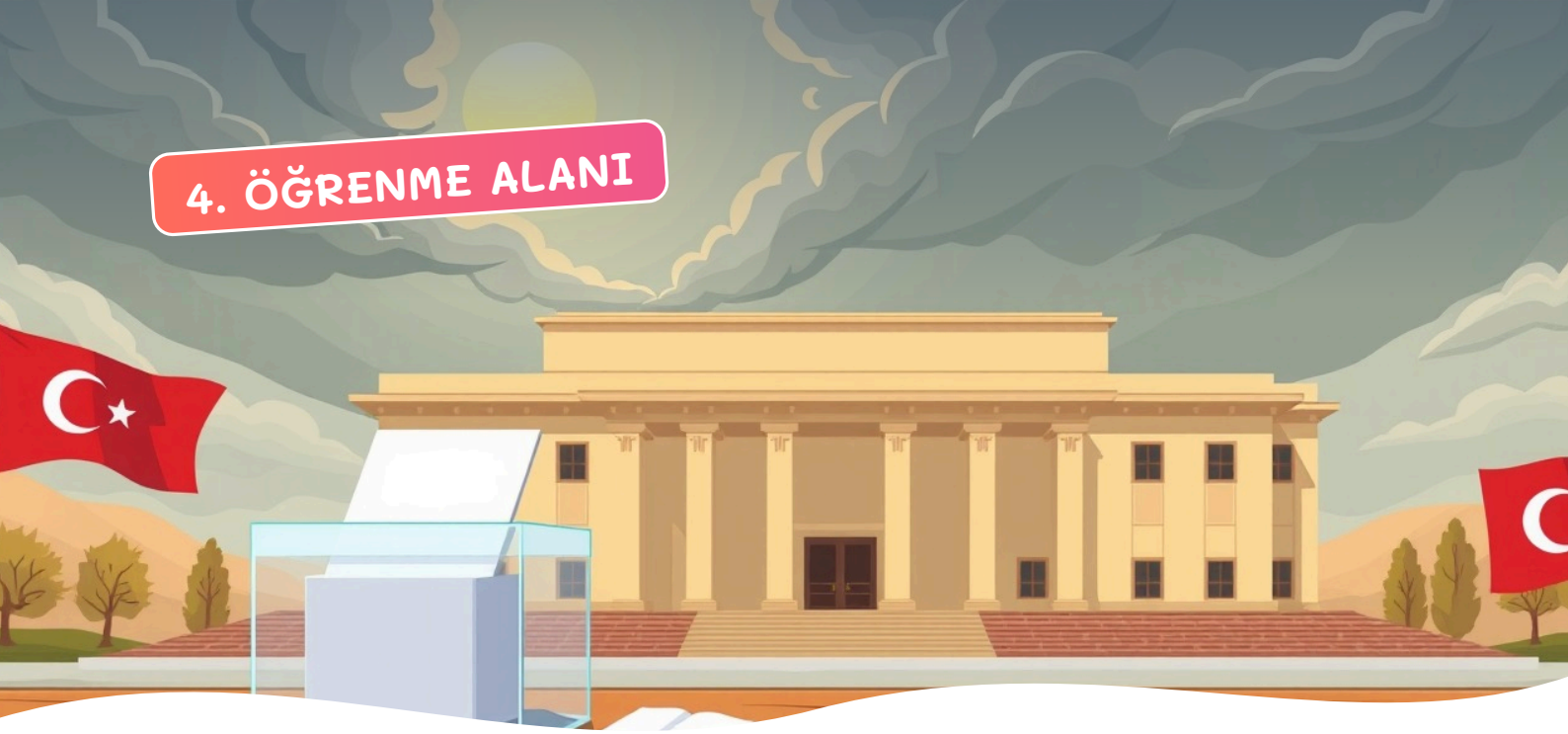
7. Sınıf

Sosyal Bilgiler

Demokrasinin sorunları

4. Öğrenme Alanı: Yaşayan Demokrasimiz · Konu 08 · Konu Anlatımı

4. ÖĞRENME ALANI

Demokrasinin sorunları

Yaşayan Demokrasimiz · Konu 08

Bu temada neler var?

1 Demokratik Olan ve Olmayan Davranışlar 4
2 Antidemokratik Uygulamalar 6
3 Ülkemizde Demokrasiye Müdahaleler 9
4 Sorunları Çözümleme ve Barış Kültürü 12
★ Konu Testi 16
★ Cevap Anahtarı 18

Demokrasi bir kez kurulduğunda kendiliğinden sürüp giden bir düzen değildir. Tıpkı bir bahçe gibi bakım ister. Seçimle gelen bir yönetimin zorla devrilmesi, insanların ten rengi ya da inancı nedeniyle dışlanması, farklı düşüncelerin susturulması demokrasinin karşılaştığı ciddi sorunlardır. Bu sorunlar bazen bir ülkenin tamamını etkiler, bazen de bir sınıfta ya da bir ailede küçük ölçekte ortaya çıkar. Bu konuda demokrasinin uygulanmasında karşılaşılan sorunları tanıyacak, sınıflandıracak ve bu sorunlara karşı çözüm önerileri geliştireceksiniz.

Bu bölümde

- Ailede, okulda ve yakın çevrede demokratik olan ve olmayan davranışları ayırt edeceksiniz.
- Antidemokratik uygulamaları darbeler, ırkçılık, ayrımcılık, savaş ve şiddet başlıkları altında sınıflandıracaksınız.
- Ülkemizde demokrasiyi kesintiye uğratan darbeleri ve etkilerini inceleyeceksiniz.
- Demokrasinin sorunlarını nedenleri ve sonuçlarıyla çözümleyeceksiniz.
- Antidemokratik uygulamaların barış ve birlikte yaşama kültürüne etkisini yorumlayacaksınız.

Anahtar kavramlar

demokrasi · antidemokratik uygulama · millî irade · darbe · ırkçılık · ayrımcılık · şiddet · hukukun üstünlüğü · hoşgörü · barış kültürü

Etkinlik 1

Ön değerlendirme: Ne biliyorsunuz?

Doğru ifadelerin yanına **D**, yanlış ifadelerin yanına **Y** yazınız. Yanlış bulduğunuz ifadeyi düzelterek yeniden yazınız.

1. Darbe, seçilmiş bir yönetimin zor kullanılarak devrilmesidir.
2. Bir ailede kararların herkesin görüşü alınarak verilmesi demokratik bir davranıştır.
3. Irkçılık yalnızca geçmişte yaşanmış, bugün hiç görülmeyen bir sorundur.
4. Demokraside farklı düşüncelere sahip kişiler susturulabilir.
5. Ülkemizde çok partili hayata geçildikten sonra demokrasi hiç kesintiye uğramamıştır.

Zorlandıysanız: Demokraside yöneticiler seçimle gelir ve seçimle gider. Zor kullanarak yönetimi ele geçirmek darbedir. Irkçılık ve ayrımcılık bugün de dünyanın farklı yerlerinde görülen sorunlardır. Demokrasi, farklı düşüncelerin özgürce açıklanabildiği bir düzendir. Ülkemizde demokrasi, 27 Mayıs 1960 ve 12 Eylül 1980 askerî darbeleri gibi müdahalelerle kesintiye uğramıştır.

1 Demokratik Olan ve Olmayan Davranışlar

Demokrasi yalnızca devlet yönetimini ilgilendiren bir kavram değildir. Ailede bir karar alınırken herkesin görüşünün sorulması, okulda kuralların birlikte belirlenmesi, apartman toplantısında farklı fikirlerin dinlenmesi de demokratik davranışlardır. Bu davranışların tersi ise küçük ölçekli antidemokratik davranışlardır.

Demokratik ve antidemokratik davranışlar

	Demokratik davranış	Antidemokratik davranış
Ailede	Tatil yeri herkesin görüşü alınarak seçilir.	Kararı tek kişi verir, kimseye sorulmaz.
Okulda	Sınıf kuralları birlikte belirlenir, herkes oy kullanır.	Bazı öğrencilerin söz almasına izin verilmez.
Yakın çevrede	Site toplantısında farklı görüşler dinlenir.	Kararlar yalnızca birkaç kişi arasında alınır.
Dijital ortamda	Farklı düşüncelere saygıyla yorum yapılır.	Bir kişi alay edilerek gruptan dışlanır.

Aile, demokrasinin ilk öğrenildiği yerdir. Aileyi ilgilendiren kararlarda her bireyin söz hakkı olması ve bireylerin birbirini sevgi ve saygıyla dinlemesi aile bağlarını güçlendirir. Kararlarda söz hakkı bulan çocuklar, farklı görüşlere saygı duymayı erken yaşta öğrenir.

Notlarım

Örnek 1: İki aile, iki karar

Soru: Yıldız ailesinde yaz tatilinin nerede geçirileceğine baba tek başına karar vermiş ve kararı akşam yemeğinde bildirmiştir. Aras ailesinde ise herkes birer öneri yazmış, öneriler konuşulmuş ve en çok desteklenen yer seçilmiştir. Seçilmeyen önerilerden biri de gelecek yıl için not edilmiştir. Hangi ailenin davranışı demokratiktir? Bu davranışın aileye etkisi ne olabilir?

Çözüm: Aras ailesinin davranışı demokratiktir. Bu ailede herkes görüşünü açıklayabilmiş, karar çoğunluğun desteğiyle alınmış, azınlıkta kalan öneri de yok sayılmamıştır. Bu yöntem aile bireylerinin kendini değerli hissetmesini sağlar ve aile bağlarını güçlendirir. Yıldız ailesinde ise karara katılmayan bireyler kendilerini dışlanmış hissedebilir.

Ne öğrendik?

1. Okulunuzda gözlemlediğiniz demokratik bir davranışa örnek veriniz.

2. Dijital ortamda antidemokratik sayılabilecek bir davranış yazınız.

3. Aile kararlarında herkesin söz hakkı olması neden önemlidir?

4. Aşağıdakilerden hangisi antidemokratik bir davranıştır?
   A) Sınıf kurallarını oylamayla belirlemek
   B) Toplantıda farklı görüşleri dinlemek
   C) Bir arkadaşın düşüncesini açıklamasını engellemek
   D) Seçilmeyen öneriyi kayda geçirmek

Notlarım

2 Antidemokratik Uygulamalar

Demokrasinin temel ilkeleri olan millî egemenlik, eşitlik, özgürlük, hukukun üstünlüğü ve katılımla çelişen her uygulama demokrasi için bir sorundur. Tarih boyunca dünyanın farklı bölgelerinde bu tür uygulamalarla karşılaşılmıştır.

Tanım Antidemokratik uygulama

Halkın yönetime katılma hakkını engelleyen, insanlar arasında eşitliği bozan ya da temel hak ve özgürlükleri kısıtlayan davranış ve uygulamalara antidemokratik uygulama denir.

Antidemokratik uygulamaların sınıflandırılması

Antidemokratik uygulamalar

- **Darbeler**: Seçilmiş yönetimin zor kullanılarak devrilmesi, millî iradenin yok sayılması
- **Irkçılık**: İnsanların soyu ya da ten rengi nedeniyle aşağı görülmesi
- **Ayrımcılık**: Cinsiyet, inanç, engel ya da yoksulluk nedeniyle eşit davranılmaması
- **Savaş**: Sorunların barışçıl yollar yerine silahla çözülmeye çalışılması
- **Şiddet**: Düşüncelerin baskı, tehdit ya da zorbalıkla susturulması
- **Hak kısıtlamaları**: Düşünceyi açıklama, basın ve toplanma özgürlüğünün engellenmesi

Dünya tarihinden birkaç örnek bu sorunları daha iyi anlamamızı sağlar. Güney Afrika'da 1948 ile 1994 yılları arasında uygulanan **apartheid** düzeninde siyah tenli insanların oy kullanması yasaktı. Okullar, hastaneler ve otobüsler ten rengine göre ayrılmıştı. Bu ırkçı düzen ancak 1994'te bütün vatandaşların oy kullanabildiği ilk seçimlerle sona erdi. Bir başka örnek seçme hakkıyla ilgilidir. Türk kadınları milletvekili seçimlerinde 1934'te seçme ve seçilme hakkı kazanmıştı. Avrupa'nın köklü demokrasilerinden İsviçre'de ise kadınlar ulusal seçimlerde ancak 1971'de oy kullanabildi. Bu durum, cinsiyete dayalı ayrımcılığın uzun yıllar sürdüğünü gösterir. Savaşlar ise insanların en temel hakkı olan yaşama hakkını tehdit eder. İkinci Dünya Savaşı'nın yıkımından sonra devletler 1945'te Birleşmiş Milletleri kurdu ve 1948'de İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'ni kabul etti.

Örnek 2: Sınıflandıralım

Soru: Aşağıdaki durumları antidemokratik uygulama türlerine göre sınıflandırınız.

> Durum A: Bir ülkede bazı insanların ten rengi nedeniyle belirli okullara alınmaması
> Durum B: Bir iş ilanında "Engelli adaylar başvuramaz." yazması
> Durum C: Yönetimi eleştiren bir gazetenin bu yüzden kapatılması
> Durum Ç: Okulda bir öğrencinin sürekli tehdit edilip itilmesi

Çözüm:

> Durum A, ırkçılık: İnsanlar soylarına ya da ten renklerine göre ayrılmıştır.
> Durum B, ayrımcılık: Engelli bireylere eşit fırsat tanınmamıştır.
> Durum C, hak kısıtlaması: Düşünceyi açıklama ve basın özgürlüğü engellenmiştir.
> Durum Ç, şiddet: Zorbalık, kişinin güvenlik içinde yaşama hakkını çiğner.

Ne öğrendik?

1. Antidemokratik uygulama ne demektir?

2. Irkçılık ile ayrımcılık arasındaki fark nedir?

3. Güney Afrika'daki apartheid düzeni demokrasinin hangi ilkesine aykırıdır?

4 “Bir ülkede bazı insanların inançları nedeniyle kamu görevine alınmaması” hangi tür antidemokratik uygulamaya örnektir?

A) Darbe
B) Savaş
C) Ayrımcılık
D) Şiddet

Notlarım

3 Ülkemizde Demokrasiye Müdahaleler

Ülkemizde 1946'da çok partili ilk genel seçim yapıldı. Dört yıl sonra, 1950 seçimlerinde iktidar ilk kez halkın oylarıyla barışçıl biçimde değişti. Bu, demokrasimiz için önemli bir adımdı. Ancak sonraki yıllarda demokrasimiz darbelerle kesintiye uğradı.

Tanım Darbe

Seçimle iş başına gelmiş bir yönetimin, kanunlara aykırı olarak zor kullanılarak devrilmesine darbe denir. Darbe, millî iradenin yok sayılmasıdır.

Ülkemizde demokrasi ilk kez **27 Mayıs 1960**'ta kesintiye uğradı. Ordu içindeki bir grup subay yönetime el koydu, seçilmiş hükûmet devrildi ve TBMM kapatıldı. Başbakan Adnan Menderes ile iki bakan yargılanarak idam edildi. Ülkede yeniden seçim yapılması ve Meclisin açılması 1961'i buldu.

Bir başka askerî darbe **12 Eylül 1980**'de yaşandı. Silahlı Kuvvetlerin komuta kademesi ülke yönetimine el koydu, TBMM kapatıldı, siyasi partilerin faaliyetleri durduruldu ve partiler kapatıldı. Birçok siyasetçiye siyaset yasağı getirildi, çok sayıda kişi gözaltına alındı. Temel hak ve özgürlükler uzun süre kısıtlandı. Sivil yönetime ancak 1983 seçimleriyle dönülebildi.

Yakın tarihimizde, **15 Temmuz 2016** gecesi Fethullahçı Terör Örgütü (FETÖ) mensupları bir darbe girişiminde bulundu. Bu girişim, millî iradeye sahip çıkan vatandaşlar ve devlet kurumları tarafından engellendi. Bu tarih her yıl Demokrasi ve Millî Birlik Günü olarak anılır.

Notlarım

Türk demokrasisinde kesintiler ve yeniden dönüşler

Darbeler bir ülkeye pek çok zarar verir. Halkın seçtiği yöneticiler görevden uzaklaştırıldığı için millî irade yok sayılır. Temel hak ve özgürlükler kısıtlanır, insanlar haksız yere yargılanabilir. Yatırımlar durur ve ekonomi zarar görür. Toplumda korku ve güvensizlik yayılır. Ülkenin dünyadaki saygınlığı da zedelenir.

Örnek 3: İki değişimi karşılaştıralım

Soru: Ülkemizde 1950'de ve 1960'ta iktidar değişmiştir. Bu iki değişimi demokrasinin ilkelerine göre karşılaştırınız.

Çözüm: İktidar 1950'de halkın oylarıyla, seçim yoluyla ve barışçıl biçimde değişmiştir. Bu değişim millî egemenlik ve katılım ilkelerine uygundur. İktidar 1960'ta ise zor kullanılarak değişmiştir. Halkın seçtiği hükûmet devrilmiş, Meclis kapatılmıştır. Bu değişim millî egemenlik ve hukukun üstünlüğü ilkelerine aykırıdır. Demokraside yönetim yalnızca seçimle değişir.

Ne öğrendik?

1. Darbe neden millî iradenin yok sayılması olarak tanımlanır?

2. Ülkemizde demokrasiyi kesintiye uğratan iki askerî darbenin tarihlerini yazınız.

3. Darbelerin ekonomiye ve topluma etkilerinden ikisini yazınız.

4 Aşağıdakilerden hangisi 12 Eylül 1980 darbesinin sonuçlarından biridir?

A) Çok partili hayata ilk kez geçilmesi
B) Siyasi partilerin kapatılması
C) Kadınlara seçme hakkı tanınması
D) Cumhuriyetin ilan edilmesi

Notlarım

4 Sorunları Çözümleme ve Barış Kültürü

Antidemokratik uygulamalar yalnızca o anda zarar görenleri etkilemez. Bu uygulamalar insanların birbirine ve kurumlara olan güvenini sarsar, toplumu gruplara böler. Ayrımcılık ve şiddet, savaşlara ve göçlere yol açabilir. Bu nedenle demokrasinin sorunları, bir ülkede ve dünyada **barış ve birlikte yaşama kültürü** için de tehdittir.

Bir sorunu çözmek için önce onu iyi anlamak gerekir. Aşağıdaki adımlar bir sorunu çözümlemenize yardım eder.

Demokrasinin bir sorununu çözümleme adımları

1	2	3	4	5
Sorunu tanımla	**Nedenleri bul**	**Etkiyi belirle**	**Sınıflandır**	**Çözüm öner**
Ne oluyor? Kanıtlara dayanarak açıkça yazın.	Bu sorun neden ortaya çıkıyor? Birden çok nedeni düşünün.	Kimler zarar görüyor? Hangi hak ya da ilke çiğneniyor?	Sorun darbe, ırkçılık, ayrımcılık, savaş, şiddet ya da hak kısıtlaması mı?	Barışçıl, kurallara uygun ve herkesin hakkını koruyan bir öneri geliştirin.

Örnek 4: Bir sorunu çözümleyelim

Soru: Bir sınıfın mesajlaşma grubunda bazı öğrenciler, başka bir şehirden gelen yeni arkadaşlarının konuşma biçimiyle alay ediyor. Yeni öğrenci gruptan çıkmış ve okulda kimseyle konuşmamaya başlamıştır. Bu sorunu adımları kullanarak çözümleyiniz.

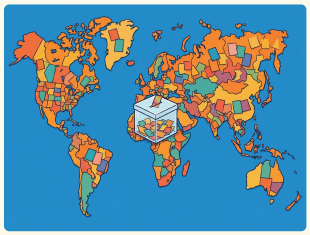
Çözüm:

> Sorun: Bir öğrenci konuşma biçimi nedeniyle alay edilip dışlanıyor.
> Nedenler: Farklılıklara karşı hoşgörüsüzlük, ekran arkasında sorumluluk hissetmeme, grubun etkisi.
> Etki: Öğrencinin eşitlik ve saygı görme hakkı çiğneniyor. Sınıfta güven ortamı bozuluyor.
> Sınıflandırma: Ayrımcılık ve dijital zorbalık, yani bir şiddet biçimi.
> Çözüm önerisi: Durum öğretmene bildirilir. Sınıfta dijital ortamda saygılı iletişim kuralları birlikte belirlenir. Yeni öğrenci gruba ve sınıf etkinliklerine yeniden davet edilir.

Demokrasinin sorunlarına karşı en güçlü korunma yolları şunlardır: hukukun üstünlüğüne bağlı kalmak, seçimlere ve ortak kararlara katılmak, farklılıklara hoşgörüyle yaklaşmak, sorunları şiddet yerine diyalogla çözmek ve haklar çiğnendiğinde yasal yollara başvurmak.

Bağlantı: Uluslararası Demokrasi Günü

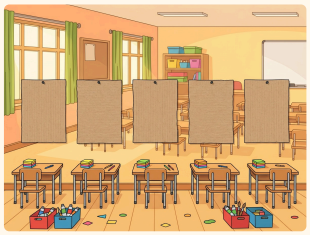
Birleşmiş Milletler Genel Kurulu, 2007'de aldığı bir kararla 15 Eylül'ü Uluslararası Demokrasi Günü ilan etti. Bu gün, dünyanın her yerinde demokrasinin durumu gözden geçirilir. Hükûmetler, okullar ve sivil toplum kuruluşları demokrasinin güçlendirilmesi için etkinlikler düzenler.

Etkinlik 2

Performans görevi: Öğrenme galerisi

Sınıf beş gruba ayrılır. Her grup bir antidemokratik uygulama türünü üstlenir: darbeler, ırkçılık, ayrımcılık, savaş ya da şiddet.

1. Grubunuzun konusuyla ilgili ülkemizden ya da dünyadan bir örneği güvenilir kaynaklardan araştırınız.
2. Örneği çözümleme adımlarına göre inceleyiniz: sorun, nedenler, etkiler ve çözüm önerisi.
3. Bu sorunun barış ve birlikte yaşama kültürüne etkisini bir paragrafla yazınız.
4. Bulgularınızı bir kartona yerleştirerek sınıf duvarına asınız.
5. Galeriyi dolaşarak diğer grupların kartonlarına yapışkan notlarla soru ya da öneri bırakınız.
6. Kendi çalışmanızı diğer gruplarınkiyle karşılaştırarak ortak çözüm önerilerini sınıfça listeleyiniz.

★ PUANLAMA ANAHTARI

Ölçüt	Tam (3)	Kısmen (2)	Henüz değil (1)
Kaynak ve örnek	Güvenilir kaynaktan doğru bir örnek seçilmiş	Örnek uygun, kaynak belirsiz	Örnek konuyla ilgisiz
Çözümleme	Sorun, nedenler ve etkiler eksiksiz	Bir bölüm eksik	Çözümleme yok
Çözüm ve yorum	Barışçıl, uygulanabilir öneri ve barış kültürüne etki yorumu var	Öneri var, yorum yüzeysel	Öneri yok
İş birliği ve galeri	Görevler paylaşılmış, diğer gruplara geri bildirim verilmiş	Kısmen paylaşılmış	Katılım yok

Tuzağa düşme!

Yanılgı avı: Demokrasinin sorunları

- ✗ "Demokrasi bir kez kurulunca kendiliğinden sürer." → ✓ Demokrasi, vatandaşların katılımı ve hukukun üstünlüğüyle **sürekli korunmalıdır**.
- ✗ "Çoğunluk bir karar alırsa azınlığın hakları önemsizdir." → ✓ Demokraside çoğunluğun kararı uygulanırken azınlığın hakları da korunur.
- ✗ "Darbeyle gelen yönetim sorunları daha hızlı çözer." → ✓ Darbeler millî iradeyi yok sayar, hak ve özgürlükleri kısıtlar, ekonomiye ve topluma zarar verir.
- ✗ "Ayrımcılık yalnızca ten rengine göre yapılır." → ✓ Cinsiyet, inanç, engel, yaş ya da yoksulluk nedeniyle de ayrımcılık yapılabilir.
- ✗ "Dijital ortamda yapılan alay şaka sayılır." → ✓ Dijital zorbalık da bir şiddet biçimidir ve kişinin haklarını çiğner.

✓ Ne öğrendik?

1. Antidemokratik uygulamalar barış ve birlikte yaşama kültürünü nasıl etkiler?

2. Demokrasinin sorunlarına karşı korunma yollarından üçünü yazınız.

3 Örnek 4'teki sorunun çözümüne siz hangi öneriyi eklerdiniz?

4 Aşağıdakilerden hangisi demokrasiyi güçlendiren bir davranıştır?

A) Farklı düşünenleri gruptan çıkarmak
B) Sorunları diyalogla çözmek
C) Seçimlere ilgisiz kalmak
D) Kuralları yalnızca başkalarına uygulamak

Notlarım

Konu Testi

✓ Ne öğrendik?

Aşağıdaki soruları dikkatle okuyunuz. Her sorunun doğru seçeneğini işaretleyiniz.

1. Bir okulda öğrenci meclisi başkanı seçilmiş, ancak okul kulübünün birkaç üyesi seçim sonucunu tanımayarak meclis toplantılarını engellemiştir. Bu davranış demokrasinin hangi ilkesine en çok aykırıdır?
   A) Seçimle gelenin seçimle gitmesi
   B) Laiklik
   C) Sosyal devlet
   D) Kuvvetler ayrılığı

2. Aşağıdakilerden hangisi ırkçılığa örnektir?
   A) Bir kulübün üyelerini oylamayla seçmesi
   B) İnsanların ten renklerine göre ayrı otobüslere bindirilmesi
   C) Bir öğrencinin sınıf başkanlığına aday olması
   D) Bir gazetenin farklı görüşlere yer vermesi

3. "Ülkemizde iktidar 1950'de seçimle, 1960'ta ise zor kullanılarak değişmiştir." Bu bilgiye göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?
   A) Her iki değişim de demokratik ilkelere uygundur.
   B) Demokrasimiz hiçbir zaman kesintiye uğramamıştır.
   C) Demokratik yolla gelen bir yönetim, demokratik olmayan bir yolla devrilmiştir.
   D) Seçimler ülkemizde ilk kez 1960'ta yapılmıştır.

4. Aşağıdakilerden hangisi 12 Eylül 1980 darbesinden sonra yaşananlardan biri değildir?
   A) TBMM'nin kapatılması
   B) Siyasi partilerin kapatılması
   C) Birçok siyasetçiye yasak getirilmesi
   D) Türk kadınlarına milletvekili seçme ve seçilme hakkı tanınması

5. Bir sınıfın mesajlaşma grubunda bir öğrencinin fotoğrafı izinsiz paylaşılarak alay edilmiştir. Bu soruna yönelik en uygun çözüm önerisi hangisidir?
   A) Durumu görmezden gelmek
   B) Aynı öğrenciler hakkında da alaycı paylaşımlar yapmak
   C) Durumu öğretmene bildirmek ve sınıfça dijital saygı kuralları belirlemek
   D) Mesajlaşma grubundaki herkesi engellemek

6 “Bir ülkede bir grup insan, inançları nedeniyle oy kullanma hakkından yoksun bırakılmıştır.” Bu uygulamanın o ülkedeki birlikte yaşama kültürüne etkisi için en doğru yorum hangisidir?

A) Toplumda eşitlik duygusu güçlenir.
B) Toplumsal barış ve kurumlara güven zarar görür.
C) Seçimlere katılım artar.
D) Farklı gruplar arasındaki bağlar kuvvetlenir.

KENDİME NOT

Bu konuda	Evet	Kısmen	Henüz değil
Ailede, okulda ve çevremde demokratik olan ve olmayan davranışları ayırt edebiliyorum.			
Antidemokratik uygulamaları türlerine göre sınıflandırabiliyorum.			
Ülkemizde demokrasiyi kesintiye uğratan darbeleri ve etkilerini açıklayabiliyorum.			
Demokrasinin bir sorununu nedenleri ve sonuçlarıyla çözümleyebiliyorum.			
Antidemokratik uygulamaların barış kültürüne etkisini yorumlayabiliyorum.			

Notlarım

Cevap Anahtarı

1. Demokratik Olan ve Olmayan Davranışlar

1. Örnek cevap: Sınıf başkanının gizli oyla seçilmesi.
2. Örnek cevap: Mesajlaşma grubunda bir arkadaşıyla alay ederek onu dışlamak.
3. Herkes kendini değerli hisseder, kararlar daha adil olur ve aile bağları güçlenir.
4. **C.**

2. Antidemokratik Uygulamalar

1. Halkın yönetime katılmasını engelleyen, eşitliği bozan ya da temel hak ve özgürlükleri kısıtlayan uygulamalardır.
2. Irkçılık, insanları soyları ya da ten renkleri nedeniyle aşağı görmektir. Ayrımcılık daha geniştir; cinsiyet, inanç, engel ya da yoksulluk gibi nedenlerle insanlara eşit davranmamayı da kapsar.
3. Eşitlik ilkesine ve seçme hakkına aykırıdır.
4. **C.**

3. Ülkemizde Demokrasiye Müdahaleler

1. Demokraside yöneticileri halk seçer. Darbede ise halkın seçtiği yönetim zorla devrilir, yani halkın kararı yok sayılır.
2. Darbelerin tarihleri 27 Mayıs 1960 ve 12 Eylül 1980'dir.
3. Örnek cevap: Yatırımlar durur ve ekonomi zarar görür. Toplumda korku ve güvensizlik yayılır.
4. **B.**

4. Sorunları Çözümleme ve Barış Kültürü

1. İnsanların birbirine ve kurumlara güvenini sarsar, toplumu gruplara böler, çatışma ve göçlere yol açabilir.
2. Örnek cevap: Hukukun üstünlüğüne bağlı kalmak, farklılıklara hoşgörüyle yaklaşmak, sorunları diyalogla çözmek.
3. Örnek cevap: Okulda farklı şehirlerin kültürünü tanıtan bir etkinlik düzenlenebilir.
4. **B.**

Konu Testi

1. **A.**
2. **B.**
3. **C.**
4. **D.** Türk kadınları milletvekili seçme ve seçilme hakkını 1934'te kazanmıştır.
5. **C.**
6. **B.**

Notlarım